

Szabady István emlékezete

Ismét elment egy nagy művész; meghalt *Szabady István*, a kiváló baritonista, a nagyszerű színész, a Szegedi Nemzeti Színház örökös tagja.

Ő is a Kolozsvári Nemzeti Színháznál kezdte pályafutását és aratta első sikereit. Ott alakította először egész életén végighúzó nagy szerepét: Kodály Hány Jánosát, melyről a Mester azt mondta: ilyennek képzelte, amikor megalkotta. Szabady Pista – mert mindenki így hívta, aki ismerte és szerette – erre végtelenül büszke volt.

1945-ben, a Szegedi Nemzeti Színház megalakulásakor került városunkba az operaegyüttes magját képező volt Kolozsvári Nemzeti Színház tagjaival. Az első évadban a Rigoletto címszerepében ismerte meg a szegedi közönség gyönyörű baritonját és mély átélésen alapuló, megrázó játékát. Majd sorra következtek nagyszerű szerepei, a Traviata öreg Germont-ja, ismét a Hány, a felejthetetlen Alfio a Parasztecsületben és Tonio a Bajazzókban. Régi szegedi operalátogatók bizonyára emlékeznek még arra a Hovancsina előadásra, melynek egyik fénypontja az ő Szaklovityj áriája volt.

1949-ben, amikor a Szegedi Nemzeti Színház operaegyüttesét megsemmisítették, ő hű maradt a városhoz, a színházhoz és mint prózai színész alakította az akkori korszak egyik legnagyobb figuráját, a Melyszántás parasztleányát.

1950-ben a Paulusz Elemér erőfeszítései alapján újjáéledő operaegyüttesnek ismét vezető egyénisége lett. Régi szerepei mellett ő a Bánk Petúrja felejthetetlen Bortalával, a Carmen hódító Escamillója, a János vitéz Bagója, az Álarcosbál Renéje, a Trubadúr Luna grófja, a Székelyfonó kérője, az Aida Amonasrója, a Hunyadi László Gara nádora – más szerepek, más jellemek, de mindegyiket a szereppel való teljes azonosulás, szuggesztív megjelenítés és nagyszerű énekesi kivitelezés jellemezte.

1970-ben nyugdíjazták, nagyon megrázta. Visszavonult a színháztól. Nyolcvanadik születésnapján a színház nevében Gregor József és Réti Csaba köszöntötte – ekkor megtört a jég. Utolsó – késői – örömét a Szegedi Operabarátok Egyesületének tiszteletbeli tagsága, majd a Szegedi Nemzeti Színház örökös tagja kitüntetés jelentette.

Nagyszerű művész volt. Nagyon sokan szerették. Gyászoljuk.

HORKITS ERZSÉBET

*

Szabady István temetése holnap, július 3-án, csütörtökön 14 órakor lesz a Belvárosi temetőben.

Az egyházé a Dugonics tér 12.

Példaszerű megállapodás

Ábrahám István prépost, kanonok, a Belvárosi Római Katolikus Egyházközség plébánosa és Róna-Tas András, a JATE rektora tegnap aláírta a Dugonics tér 12. számú ingatlan egyházi tulajdonjogának helyreállításáról szóló megállapodást. A jelenleg állami tulajdonú, s az egyetem kezelésében lévő épület tulajdonjogának az Egyházközség javára történő – per és tehermentes – bejegyzéséről 1993. január 1-gyel intézkednek; az egyetem az ingatlant fokozatosan adja át az Egyházközségnek.

Az épület földszintjén egy zárható folyosószakaszt és az abból nyíló három szobát már az idén februártól a Keresztény Értelmségek Szövetsége használja; ezeket a helyiségeket, valamint a pincének a könyvtár által nem használt helyiségeit már mostantól, július 1-jétől az egyházközség, birtokába adják. Az épület első és második emeleti helyiségeit ez év december elsejével kiüríti az egyetem (információink szerint az itt működő szervezetek, a Hallgatói Önkormányzat, a szakszervezetek és a Szegedi Egyetem szerkesztősége a felújított Irinyi-épületbe költözik).

A megállapodásnak minden bizonnyal a

legkritikusabb pontja volt az épületben lévő három lakás sorsa, amelyek nem szolgálati lakások, a JATE csupán a kezelőjük. Az egyetem vállalta, hogy a „kiváltásukhoz” szükséges cserelakásokra – a törvény értelmében – pénzt kér a minisztériumtól; az egyházközség pedig azt, hogy a tulajdonbavétellel egy időben bérleti jogviszonyt létesít a lakókkal és kötelezettséget vállal, hogy ezt a jogviszonyt csak akkor mondja fel, ha a minisztériumi pénz felhasználásával komfortfokozatban és elhelyezésben megfelelő cserelakásokat tud biztosítani.

Az épület pincéje jelenleg az egyetemi könyvtár raktára; egy részét ez év december 31-ig kiürítik, a Dugonics térre merőleges szárny alatti pincerészt azonban 1995. december 31-ig – bérleti díj ellenében – használhatják.

Külön – öt évre szóló – megállapodást kötöttek az épület könyvesboltként funkcionáló helyiségcsoportjáról. Ennek lényege, hogy az egyházközség és a Katedrális Bt. továbbra is könyvesboltként használja ezt az épületrészt és árusítják az egyetemi és más kiadói szervezetek által előállított tankönyveket, egyéb oktatási segédleteket.

Tanárjelöltek nyári egyeteme

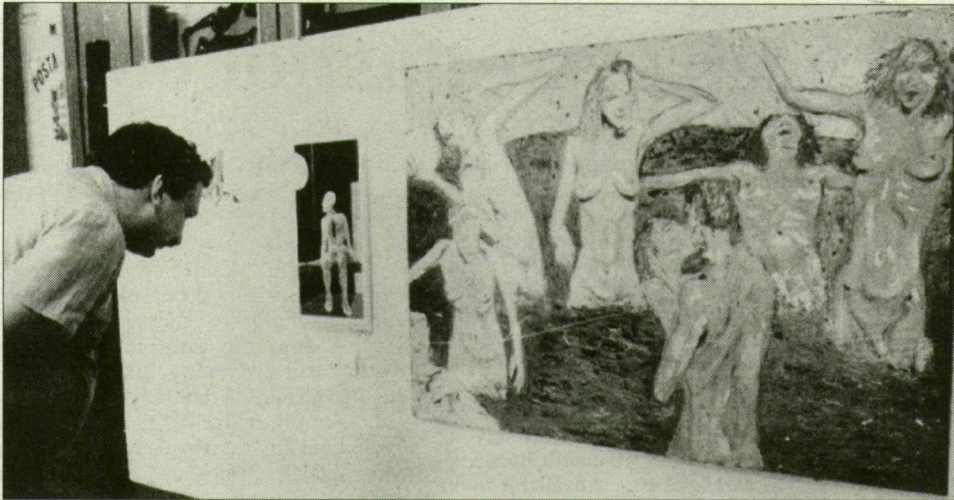
A JATE Károlyi Mihály Kollégiumának tanára, Nagy Zsuzsanna a hallgatói segítségével és néhány szponzor támogatásával olyan nyári egyetemet szervezett, amelyre az ország majd minden felsőoktatási intézményéből jelentkeztek tanárjelöltek.

A Tanárjelöltek Nyári Egyeteme július 2-án nyit, július 8-án fejeződik be. Az előadásokat naponta a Dugonics téren, az egyetem központi épületének aulájában tartják, a pszichológusok irányította csoportfoglalkozásokat pedig a Károlyi kollégiumban. A csütörtökön délután 3-kor megnyitóval kezdődő kurzus első előadója Ancsel Éva filozófus, témája: „Amit az emberről tudni vélünk”. Pénteken reggel 9 órakor Cseh-Szombathy László szociológus a gyerekek társadalmi konfliktusokra való felkészítéséről tart előadást, majd – 11 órakor – Vekerdy Tamás pszichológus az életciklusonkénti családi problémákról beszél.

Még néhány név az előadói gárdából: Kozma Tamás szociológus, Sávai János, a Hittudományi Főiskola prefektusa, Nyíri Tamás filozófus, Klein Sándor, Balogh Tibor pszichológusok. A délelőtti előadásokat délután követő személyiségfejlesztő és önismereti tréningek mellett „Különleges találkozások” címmel ankétosorozat lesz a Károlyiban.

A nyári egyetem előadásaira és foglalkozásaira a kurzusra eddig nem jelentkezett szegedi érdeklődők is válhatnak napi belépőjegyeket.

S. E.

FOTÓ: SOMOGYI KÁROLYNÉ

Vidám szívátültetések

Akkor most nem mondjuk azt, hogy kiállítás. Keine Ausstellung, bitte. Merthogy csak néhány egymáshoz közeli, bár színkezelésben és formavilágban mégis jócskán távoli kép szerénykedik az előtér paravánudvarkájában. Pedig úgy szerettünk volna több képet. Szívátültetés. Ridegmarhatenyésztés. Ezek, mondjuk, kedves, intellektusra fölhívó témák, aztán hogy az örkényi paprikafüzérre többnyire éretlen, különb és különb méretű kerti termékek húzattak föl, hát az inkább időhiánnyal, túlgyorsítással, némi kapkodással magyarázható. Talán. Benda Balázs többszívű dobozemberei például igen ötletesek. Most, hogy a vidámság újfent politikai tényezővé, szorongató kívánsággá vált, hát szeretettel ajánljuk az önfeledt vidámság megfestett tengerparti pillanatát az egész magyar népnek. Szendi István felelős érte. Ha arra járnak, nézzék meg napvilágnál is. Tantsz ház. Július 17-ig meglehetik.

Egy megindult gyerek

Nem lehet eleget feszeni Thomas Bernhard életműve körül, még ha oly titokzatos is tette a néhány évvel ezelőtti halálakor hátrahagyott végrendelet, amelyben megtiltja, hogy Ausztriában bármit is megjelenessenek tőle. Ausztriában élt ugyan, de gondolom, hatalmas hányinger fogta el, amikor egyes berkekben osztrák írónak merték nevezni.

Magyarul több műve mellett az idén megjelent A menthetetlen – amelyről az Élet és Irodalomban pontos, és kimerítő kritikát olvashattunk –, valamint egy életrajzi sorozat első kötete az Ab ovo kiadónál, Egy gyerek megindul címmel. Sorozatról lévén szó, koránt sem várhatunk olyan feszes szerkezetet, mint regényei esetében, azonban a mondatok feszes pontossága mindenért kárpótól. Az első részben komolyabb erőfeszítések nélkül emlékszik vissza gyermek-

kora legelső szakaszára, amelynek leírásában különös kettősség feszül. Egyfelől a gyermeki, érzékeny megfigyelések mélysége, másfelől mindennek idősebb fejjel történő megértése; egyáltalán magának a gyerekkornak a megkeresése. Természetesen nem viszi túlzásba az értelmezést, amolyan bernhardi mélységbe, ellentétek szövevényébe pottyanunk. Az azonban mind a két közelítésből kitűnik, hogy a szorongások, a megaláztatások (ágybavizelő anyaszomorító), az iskolai kudarcok, a fasizmus kezdeteinek, a rengeteg gyerek fejjel megélt halálnak csupán egyetlen ellentéte volt, a máig ismeretlen regényíró anyai nagypapa. Voltaképpen az iskolai tanulás helyett a nagypapa mellett tanult meg minden fontosat az utcai, méltóságteljes sétákon – és talán még a mélységes utálat és gyűlölet érzését is bizonyos

dolgok iránt a nagyapjától tanulta.

Azonban a könyv bernhardiságán kívül van még néhány érdekesség, amit érdemes itt felróni – az Ab ovo kiadónak. Miután a könyv belsejében közlik, hogy osztrák támogatást kaptak a könyv elkészítéséhez, merné remélni az ember, hogy ez a röpke 150 oldal nem 320 forintba kerül – márpedig annyi az ára, és még csak nem is kemény kötésben. Olyan puhák és omlósak a lapjai, hogy talán a harmadik átolvasásra apró pillangókként hullanak ki. És arról a rengeteg elírásról, „szedési hibáról” ne is beszéljünk, amit ekkora ár mellett egyszerűen nem érthetünk másként, mint hogy a kiadó semmibe veszi az olvasót, és aminek talán még nagyobb lincshangulata van: a kiadó semmibe veszi magát a könyvet.

PODMANICZKY SZILÁRD

Búcsú a kollégától

Az ötvenes években sodródott egészen más pályáról az újsághoz, pontosabban a Délmagyarországhoz Perényi István, majd amikor a szegedi és a megyei lapkiadó egyesült, akkor a Csongrád Megyei Hírlapnak is – melyet akkoriban Vásárhelyen szerkesztettek, de Szegeden nyomtak – egy ideig közös esti szerkesztője volt. A hetvenes évek végén, a nyugdíjkorhatárt elérve a Csongrád Megyei Hírlaptól ment nyugdíjba –

munkásságának nagyobbik részét itt töltötte – de nem nyugalomba, mert be-bekopogtatott egy kézzel.

A külpolitika érdekelte, abban volt igazán otthon. A hírlapírók korán halnak. Őt 76 éves korában ragadta el a „kaszás”...

Isten veled, Pista bácsi!

B. GY. GY.

Közlemény

Ügyfeleink szíves tájékoztatására közöljük, hogy a takarékbetétek kamatát az alábbiakra módosítjuk:

I. 1992. augusztus 1. napjától évi kamat

	bruttó %	nettó %
1. Takaréklevelet betét		
1 év után	26,25	21
2 év után	26,875	21,5
3 év után	27,5	22

II. 1992. július 16. napjától évi kamat

1. Kamatozó betétek		
1, 2, 3 évre lekötött	25	20
látra szóló	10	10
2. Lakáscélú megtakarítások		
1-5 év között	21,25	21,25
5 év után	25	25

Nem lakáscélú felhasználáskor a kamat adóköteles.

3. Gépkocsiletét és		
előtakarékosági betét	25	20

Az új kamatmértékek az egységekben lévő hirdetményeken is megismerhetők.

Algyői, apátfalvi, csanádpalotai, kiskundorozsmai, kisteleki, kizombori, mórahalmi, nagymágocsi, szatymazi, szegvári, tápéi és üllési

TAKARÉKSZÖVETKEZET

Júliusi meglepetés!

2 hét MALLORCA repülővel, félpanzió	49 700 Ft
2 hét TUNÉZIA, repülővel, félpanzió	51 800 Ft
2 hét USA – repülőjegy, bérautó, szálloda	90 670 Ft

REPÜLŐJEGYEK:

New York	55 000 Ft	Los Angeles	90 000 Ft
Chichago	68 000 Ft	Sidney	125 000 Ft
Singapore	100 000 Ft		

MINDEN UTUNKBÓL 5% ENGEDMÉNY!

FIGYELEM, A REPÜLŐJEGYEKBŐL IS!!

Morton's Utazási Iroda, Szeged, Petőfi sgt. 7.
Tel.: 6251-477.
Ez a telefon megtérül Önnek.

KODAK FILMELŐHÍVÁS-MÁSOLÁS A MARS TÉR 17. SZ. ALATT A FAMILY-ÁCS CUKRÁSZDÁBAN.

Minden kedves vendégünknek ajándékkal kedveskedünk! Látogasson meg bennünket és tekintse meg a KODAK színvonalát, termékeit.

Nem akarja, hogy alkalmazottunk lássa az Ön fotóit? Megoldjuk! Hozza közvetlenül a negatívot a Bocskai u. 9-be, laborunkba, a Trading Kft.-be.

Válassza a világszínvonalat átlagáron!

NE FELEDJE! A KODAKTÓL AZ EMLÉKEK IS SZEBBEK!